

Paddenoverzetacties zijn meer dan een sentimentele actie en worden op heel wat plaatsen met volle inzet georganiseerd!

ACTIEVE BESCHERMING

Vele natuurverenigingen of buurtbewoners waren vaak verbijsterd over het aantal verkeersslachtoffers op welbepaalde trekplaatsen (fig. 1). Elk rechtgeaarde natuurbeschermer zou zich moeten engageren om deze diergroep een veilige overtocht te verzekeren en gelukkig voor de amfibieën zijn er veel zulke mensen. Wie een overzetactie slim aanpakt kan zijn medewerkers zoeken bij jongerenverenigingen of bij leerlingen in scholen. Vaak staan leerkrachten heel positief tegenover deze vorm van praktijkbiologie. Uiteraard moet ook het gemeentebestuur op de hoogte worden gebracht van een paddenoverzetactie. Ook kan de gemeente instaan voor mogelijk uitleveren van materiaal of financiële steun. Een overzetactie is een jaarlijks weerkerend probleem waarbij heel wat inzet van de vrijwilligers wordt gevraagd. Anderen vinden het juist tof om elk jaar paraat te staan om daadwerkelijk aan resultaatgerichte acties deel te nemen. Hieronder geven we enkele mogelijkheden die tot het levensreddende werk van padden, kikkers en salamanders kunnen dienen.

Fig. 1. Padden op weg naar hun voortplantingsplaats

WAARSCHUWINGSBORDEN

Het plaatsen van een driehoekig gevaarsverkeersbord met afbeelding van een pad is een duidelijk signaal voor automobilisten dat er trek is op deze plaats. Wie hieraan een snelheidsbeperking van ongeveer 50 km/u kan koppelen zou goed bezig zijn. In praktijk blijkt dit jammer genoeg niet haalbaar. De snelheid van rijdende wagens over amfibieën zorgen voor een luchtverplaatsing die fataal is voor de lichtwegende dieren. Ze worden daarom meestal intact gevonden met de tong uit hun bek en is soms de minder aangename taak van overzetters dieren uit hun lijden te verlossen. Het plaatsen van de verkeersborden mag ook enkel geschieden tijdens de trek en moeten daarna terug verdwijnen. Het hele jaar door deze driehoeken laten staan heeft geen zin en het beoogde effect zou verloren gaan. Onder de gevaarsdriehoek mag ook een klein bord komen met eventueel de vermelding: **PADDENTREK VAN 19 U TOT 7 U.**

Uiteraard trekken de meeste amfibieën gedurende de nacht. Hyla heeft op eigen initiatief een zelfklever ontworpen van 61,5 cm in de vorm van een gelijkzijdige verkeersdriehoek met afbeelding van de pad. Gemeentebesturen die nog ergens een bord kunnen recupereren kunnen deze klever perfect erop plakken. Wie een oud verkeersbord kan benutten waarvan de achtergrond nog met reflecterend materiaal is, kan de afbeelding van de pad uitknippen en deze erop kleven. Het plaatsen van dit bord alleen is echter geen garantie voor een goede overzet maar eerder een indicatief redmiddel, zonder meer.

INFORMATIE

Sommige overzetters maken ook gebruik van een informatief groot bord waarop elke dag het aantal geredde dieren kan worden afgelezen. Het kan een stimulans betekenen voor buurtbewoners om zich ook achter deze actie te scharen. Ook kleinere infoborden met uitleg over het waarom en hoe van een

paddenoverzet kan nieuwe medewerkers aansporen. Uiteraard dient er een plaatselijke verantwoordelijke zich kenbaar en bereikbaar te maken om mensen met hun vragen te beantwoorden en nieuwe helpers te begeleiden.

Op plaatsen waar de trek intensief is, dienen ook de betrokken bewoners geïnformeerd te worden door middel van een brief.

EIGEN VEILIGHEID EERST

Veel van de trekplaatsen bevinden zich meestal op slecht verlichte wegen. Sommige goed bedoelende leerkrachten nemen hun leerlingen graag mee naar een paddentrek. Ook volwassenen proberen hun kinderen mee te betrekken in dit natuurspektakel en dit is enkel maar toe te juichen. Echte freaks halen soms halsbrekende toeren uit om padden die toch op de weg gesukkeld zijn toch nog net weg te plukken voor een aankomende wagen. Lovenswaardig maar ook een beetje dom. Niets zou meer schade toebrengen aan al het jarenlange overzetten dan iemand die zelf verkeersslachtoffer zou worden. HYL A vond het dan ook superdringend noodzakelijk dat onze overzetters zouden gezien worden. Dankzij steun van AMINAL werden 250 veiligheidsvesten (fig. 2) verspreid. Jammer genoeg bleek dit aantal te weinig en werden zelfs vesten door onze noorderburen aangevraagd. HYL A heeft daarom nieuwe vesten laten maken met reglementaire reflecterende veiligheidsstrippen. Het lichtdragende vestje zonder mouwen kan gewoon over de winterkleding worden gedragen en hebben daarom maar één maat, namelijk XXL.

Achteraan op de rug staat in zeefdruk een gevaarsdriehoek met pad afgebeeld en de letters HYL A – NATUURPUNT. Tevens zijn er vesten waarop enkel de gevaarsdriehoek met pad is afgebeeld en er geen onderschrift staat. Het dragen van deze vesten is eigenlijk een must. Via natuurspuntwinkels zijn deze vesten te koop en betekenen een jarenlange veilige investering.

Gemeentebesturen zouden eventueel kunnen tussenkomen in de gemaakte kosten of zelf zorgen voor veilige kledij.

Fig. 2. Veiligheidsvestje

WEGOMLEIDING

Bepaalde trek van amfibieën vinden plaats op kleine gewestwegen die eigenlijk meer gebruikt worden als een soort sluipteg. Een afsluiting tijdens de actie van 19 uur 's avonds tot 7 uur 's morgens is ideaal. Bij een normaal verloop van een intensieve trek kan dit euvel maar een week of twee duren. Indien de wintergoden zorgen voor wisselvallig weer moeten ervaren overzetters hun advies geven wanneer al dan niet de hekken geplaatst moeten worden. Een goede controle door bevoegden blijft hierbij essentieel want hekken worden vlug verplaatst. Bepaalde gemeenten treffen deze maatregel met goede resultaten. Hierbij kan men de burgers waarschuwen via het gemeentekrantje en de bevolking uitleggen over het waarom van de omleiding.

RAAPACTIES

Op plaatsen waar de trek zich voordoet over relatief grote afstanden of wanneer te veel obstakels een afsluiting onmogelijk maken, kan een raapactie zijn nut hebben. Voor een raapactie moet iemand zich als coördinator opgeven omdat het aangewezen is om een beurtrol op punt te zetten. Het is in praktijk niet altijd haalbaar dat dezelfde mensen er alle avonden gaan staan. Het gebeurt al te vaak dat er op één avond veel overzetters zijn en op andere (meestal regenachtige met veel trek) avonden er geen ziel te bespeuren valt. De verantwoordelijke dient naar eigen creativiteit een beurtsysteem te bedenken door bijvoorbeeld een telefoonpiramide. Echt ervaren overzetters weten ook perfect wanneer de weersomstandigheden optimaal zijn om dieren te verwachten en kunnen alzo mensen verwittigen. Essentieel bij deze actie is het meebrengen van een goede zaklamp, een emmer en het dragen van reflecterende kledij. Ook het verwittigen van de buurtbewoners door middel van een brief is een noodzaak anders gaat men nog denken dat de georganiseerde misdaad op pad is. Het kan gebeuren dat een trek zich over honderden meters uitstrekt en dat op en neer wandelen te lang duurt. Het inschakelen van een stapvoets rijdende wagen met een chauffeur en passagier(s) is dan een optie. De passagiers kunnen dan telkens uitstappen om de dieren van de weg te halen of kunnen in

het schijnsel van de koplampen voor de wagen uitlopen. De wagen zet zijn knipperlichten best aan en kan eventueel een gevaarsdriehoekklever met afbeelding van een pad tussen de achterrautwischer plaatsen om de bedoeling kenbaar te maken. Opgelet met deze actie want koning auto laat zich niet graag hinderen en gezond verstand en inzicht komen hier van pas. Denk ook altijd aan uw eigen veiligheid en soms moet je dieren zien platrijden op een moment dat je ze bijna kon redden. Laat je hierdoor niet ontmoedigen het hoort bij de actie.

PADDENAFSLUITING

De maatregel die het meest wordt toegepast is het blokkeren van de trekroute waarbij de amfibieën een uitweg proberen te zoeken en in een "valkuil" terechtkomen. Hieruit worden ze door bereidwillige natuurbeschermers gered en veilig aan het paargebied afgezet. Hoe men best een barrière plaatst, zullen ervaren overzetters onderhand wel weten. Voor de nieuwelingen zullen we proberen met tips en goede raad te omschrijven wat mogelijk is.

Eerst en vooral dient men de eigenaar op de hoogte te brengen van uw geplande actie op zijn eigendom, meestal is dat de gemeente. Vervolgens dient men af te spreken met vrijwilligers wanneer de afsluiting wordt opgebouwd dit moet alleszins ten laatste de eerste week van februari gebeuren. Lastig wordt het als het nog vriest in die periode en zal men de weersvoorspellingen moeten volgen. Uit resultaten van voorbije jaren blijkt toch dat trek op gang kan komen in de tweede week van februari. In 1996 was de trek uitzonderlijk laat begonnen en dit vanaf 21 maart en bleef aanslepen tot half april.

Tot het standaardmateriaal behoren meestal houten paaltjes met aangescherpte punt van ongeveer 60 cm hoogte, rol ijzerdraad, draadspoelen om op te spannen, emmers, krammetjes in U vorm, plasticfolie, bindkabeltjes en wat handigheid. Het scherm wat we in dit voorbeeld gaan gebruiken bestaat uit een plasticfolie maar ook afgedankte golfplaten van ongeveer 50 cm hoog zijn een handig te plaatsen versperring.

Veel mensen vragen ons welke folie het best lijkt en ook hier is ervaring een pluspunt. De duurzaamste folie is diegene die dakwerkers gebruiken als onderdakbescherming. De merknaam van deze kunststof is DELTA-FOL SPF van de firma Dörken. Het is een temperatuursbestendige polyethyleenfolie met kunststofbewapening in nauw aan elkaar liggende mazen, die een verhoogde trekvastheid verzekeren zowel in breedte als in lengte.

De folie flappert niet, vervormt niet en er ontstaat geen builvorming. De rolbreedte is 1.5 m en kan bijgevolg in twee of drie banen worden versneden. De lengte van een rol is 50 meter en door het versnijden kan men eventueel tot 150 meter afspannen. De folie is te koop in elke grote bouwmaterialenhandel. Uiteraard zullen er ook nog andere gunstige kunststoffen bestaan die als scherm kunnen dienst doen. Als men alles op voorraad heeft, kunnen we aan de slag!

Eerst wordt met een spade een sleuf over de barrièreafstand gemaakt waarin straks de folie een tiental cm moet ingegraven worden. Ondertussen kunnen de paaltjes over een regelmatige afstand worden verdeeld en in de grond worden geslagen. De op maat versneden folie kan met bindkabeltjes worden vastgemaakt aan de ijzerdraad die straks bovenaan de paaltjes wordt bevestigd. De bindertjes mogen niet te gierig worden gebruikt zodat het scherm strak aan de ijzerdraad zit en geen vrij spel krijgt bij windvlagen. Het inscheuren van de folie wordt verhinderd door de kunststofbewapening. De ijzerdraad met het scherm kan nu via de draadspoelen strak worden aangespannen en met de krammen op de bovenkant van de paaltjes worden vastgespijkerd. Wie handig is, kan op de paaltjes ook nog een metalen gebogen latje schroeven en de folie also een stukje laten overhellen naar de binnenkant. Dit is een middel om omhoog kruipende salamanders het iets lastiger te maken. Indien de folie goed is ingegraven zal voor de meeste dieren ontsnappen enige tijd vergen. Als het scherm goed is geplaatst, komt het belangrijkste deel, nl. het plaatsen van de valkuilen in de vorm van emmers.

Hoe meer emmers er ter beschikking zijn, hoe beter. Via frituren of andere kanalen kan men vaak tegen een kleine vergoeding emmers bekomen, uiteindelijk speelt de afmeting geen rol als ze maar diep genoeg zijn zodat kikkers er niet uit kunnen springen. De emmers dienen uiteraard pal tegen het scherm te staan want zelfs al staan ze maar 1 à 2 cm hiervan verwijderd dan zullen salamanders gewoon voorbij kruipen. Ze dienen perfect te zijn ingegraven d.w.z. dat de rand gelijk met de grond moet komen en dat er geen sleuf aan de zijkanten van de emmer mag zijn. Vaak gebeurt het dat bij opruiming van de emmers na een overzet er salamanders klem blijken te zitten tussen de emmer en de grond, wat nefast kan zijn voor deze dieren. In de emmers mogen stokjes schuin geplaatst worden om kleine knaagdieren of grotere insecten een ontsnapping te gunnen. Een stukje piepschuim in de valkuil kan nuttig zijn bij hevige regenval zodat de dieren op adem kunnen komen en niet verdrinken door nodeloos heel de nacht te zwemmen. Een laagje grind onder de emmers en kleine gaatjes in de

bodem kunnen als drainage worden overwogen. Alzo kan ook het grondwater via deze kleine gaatjes omhoogkomen en de emmer op zijn plaats houden. Wie gaat inspecteren tijdens de trek in ondergelopen emmers dient met zijn hand in de inhoud te roeren want amfibieën kunnen goed onder water blijven. De overzetters nemen telkens een gewone emmer mee om de dieren in over te laden en achteraf te tellen. De valkuilemmers worden nadat ze goed geplaatst zijn nooit uit de grond getrokken om afkalving en slecht terugplaatsen te vermijden.

Als de heentrek voorbij is, moet het scherm onmiddellijk worden afgebroken om de terugtrek niet te hinderen. Deze trek is jammer genoeg heel willekeurig, gelukkig voor de dieren blijft het stilaan langer licht en zal het verkeer luwen naarmate het later wordt. De echte freaks zetten twee schermen om zowel heen- als terugtrek op te vangen. Belangrijk blijft toch het scherm van de heentrek omdat hieruit vooral koppeltjes worden gered en dus tevens nieuw broed. De terugtrek opvangen zou bijna betekenen dat men quasi dag in, dag uit zou moeten gaan kijken tot de koude winterdagen wat vrijwel onmogelijk is.

TUNNELS

Meer en meer worden padden onder wegen geleid door middel van een heuse amfibieën-tunnel. De eerste tunnel werd in 1985 in gebruik genomen te Ename nabij Oudenaarde. Ondertussen liggen er reeds al meer dan 20 tunnels op verschillende locaties van het Vlaamse landsgedeelte. Deze oplossingen zijn natuurlijk permanent en het vrijwilligerswerk om de doorgangen te onderhouden zijn minder arbeidsintensief dan bij het opstellen van een paddenscherm. Toch is een zekere voorzichtigheid en waakzaamheid aan te bevelen. Bij een raapactie of paddenscherm werden de dieren nauwgezet opgevolgd wat betrof hun aantal en trekgedrag. Tunnels geven het gevoel van laat maar begaan en indien er af en toe geen steekproeven gebeuren, kan men de populatie niet meer inschatten. Ook het onderhoud van tunnels blijft belangrijk en vooral de geleidingswanden moeten goed nagekeken worden. Het schonen door middel van hoge drukreiniging alvorens de trek begint, lijkt al essentieel. Indien strooizouten door de openingen bovenaan in de tunnel zijn terechtgekomen op de bodem van deze tunnel dan dienen deze te worden gespoeld. Ook plantenmateriaal of zelfs bijvoorbeeld een gestorven egel kunnen de doortocht bemoeilijken of zelfs verhinderen.

Over het plaatsen en de soorten tunnelementen die er bestaan kan men best inlichtingen nemen bij de fabrikant nl, ACO DRAIN n.v., Preenakker 6, 1785 Merchtem (tel. 052/381060)

Deze firma beschikt over de nodige kennis van zaken en heeft professioneel materiaal inzake geleidingswanden en tunnels. In september 2001 heeft Econnection, een studie- en adviesbureau voor landinrichting en terreinbeheer een lijvig rapport geschreven in samenwerking met HYL A en AMINAL. De titel van het werk is: Doelmatigheidsanalyse van amfibieëntunnels en -geleidingswanden in Vlaanderen. Hierin worden alle mogelijke scenario's in verband met het aanleggen van tunnels uitvoerig beschreven. Paddenoverzetters kunnen een belangrijke rol spelen om te bepalen waar tunnels het best worden aangelegd. Bij het opstellen van een paddenscherm kunnen ze de emmers nummeren en de aantallen per emmer noteren. Zo kan men inzicht verkrijgen op welke plaats de meeste dieren oversteken. Bij de aanleg van tunnels kan men ook de zogenaamde "Bufo bult" laten aanleggen, dit is de combinatie van verkeersdrempel en tunnel in één. Wie meer wetenschappelijk onderbouwde info wil over deze materie kan contact nemen met Econnection op het nummer 09/225.93.13 of met AMINAL afdeling natuur 02/553.80.97.

AANLEG NIEUWE POELN

De beste oplossing voor onze padden, kikkers en salamanders zou natuurlijk zijn om het overwinteringsgebied en voortplantingspoel terug op één plaats te krijgen. Hoe men best aan de aanleg van poelen kan beginnen kan je lezen in het tweede deel van deze handleiding.

Bart Hellemans

Paddenschermen dienen wel tijdig verwijderd te worden!

In Weert, deelgemeente van Bornem zijn tientallen padden doodgereden omdat ze dit jaar massaal en abnormaal vroeg aan hun terugtrek zijn begonnen naar hun zomerfoerageergebied. De dieren botsten tegen het scherm maar nu langs de verkeerde kant en bleven dan maar op straat foerageren met alle gevolgen van dien...

Koen Grolus

Rattenfuiken, fataal voor padden en kikkers?

In het Rotbroek te Zelem zijn in een fuik voor muskusratten een tiental padden dood aangetroffen. Oorzaak: de paddenvrouwtjes konden niet door de mazen van het netwerk van de fuik omdat ze in amplexus waren met één of meerdere mannetjes en daardoor bleven steken in de openingen. En die mannetjes bleven maar volharden...

Jan Kenens

Opnieuw een waarneming van een amplexus van een mannetje van de Gewone pad met een vis.

In een vorig nummer van Beestig Nieuws (jrg. 2003, 6) maakten we melding van een amplexus van een Gewone pad met een voorn. Een zelfde verhaal speelde zich nu af in een tuinvijver te Wetteren. Een mannetjes pad 'vergreep' zich nu aan een Goudvis. De amplexus duurde verschillende minuten en het was een bizar zicht het paddenmannetje te zien zitten, vastgeklemd op de rondzwemmende vis

Robert Jooris

Bescherming van de Rugstreeppad te Kuntich.

In de omgeving van Tienen, deelgemeente Kuntich leeft al jaren een populatie Rugstreeppadden (*Bufo calamita*) in een oude groeve. Met de eigenaar probeert de plaatselijke Natuurpuntafdeling een overeenkomst af te sluiten voor het beheer van de groeve als natuurreservaat, helaas tot op heden zonder succes. De groeve is momenteel stilaan aan het dichtgroeien zodat de Rugstreeppad langzaam maar zeker haar geschikte voortplantingsplaatsen ziet verdwijnen. De Rugstreeppad is immers een pioniersoort die het moet hebben van door de zon beschenen, relatief ondiepe en vegetatieloze waterpartijen. De mensen van Natuurpunt en de Vlaamse landmaatschappij willen echter kost wat kost deze habitatsoort in de regio behouden en onderzoeken de mogelijkheid om een nieuw winter- en zomerbiotoop te creëren. Als alternatief opteert men voor een 'natte maïsakker' (zie figuur 1) in de bovenloop van de Kleinbeek te Kuntich. Deze akker zal in het kader van de 'ruilverkaveling Vissenaken' omgevormd worden tot wachtbekken. Dat geeft de padden de kans om eventueel dit jaar daar reeds tot voortplanting te komen. In dat wachtbekken kan ook een geschikt overwinteringsgebied ingericht worden door een dijk met stenen en zand aan te leggen.

Figuur 1. Deze akker kan mits omvorming tot wachtbekken en een aangepast beheer wellicht een alternatieve voortplantingsplaats bieden aan de Rugstreeppadden te Kuntich.

Pieter Abts

HYLA-activiteiten 2005

1. **Werkgroepvergaderingen.** Deze vergaderingen gaan steeds door op een vrijdagavond en beginnen om 20.00 u. Plaats: 'Het Huis van de Sport, Boomgaardstraat 22, 2600 Berchem. Data: 18 februari – 15 april – 17 juni – 21 oktober en 16 december

2. Beheerswerken en dagexcursies

12 maart (zaterdag) : beheerswerken in de groeve te Neerijse. Tussen natuurlandpunt en de eigenaar van de groeve is een huurovereenkomst (met aankoopoptie) afgesloten voor het inrichten van de groeve als natuurreservaat. Deze groeve is een potentieel biotoop voor de Vroedmeesterpad. Diverse beheerswerken zijn gepland, o.a. het verwijderen van exotische boomsoorten, afschuiven van oevers van de nieuw aangelegde voortplantingspoel, inrichten van schuilplaatsen voor de padden, enz.

Samenkomst om 9u.30 aan de kerk van Neerijse.

Info: Mark Lehouck (016 444936; mark.lehouck@pandora.be) en Robert Jooris (09 3694228; robert.jooris@skynet.be)

03 april (zaterdag): excursie naar de Kalmthoutse heide. Doelsoort(en): Gladde slang en Heikikker. Samenkomst om 9u. aan 'De Vroente' te Kalmthout

Info: Rudy Willockx (015 414117)

23 april (zaterdag): excursie in het Pijnven te Eksel. Doelsoorten; Kamsalamander, Vinpootsalamander, Rugstreeppad, Levendbarende hagedis en Gladde slang.

Info: Peter Engelen (089 756609; p.engel@skynet.be)

12 t/m15 augustus : meerdaagse excursie naar de vallei van de Viroin met verblijf op een camping.

Info: Peter Engelen (089 756609; p.engel@skynet.be) en Robert Jooris (09 3694228; robert.jooris@skynet.be)

3. Buitenlandse excursies.

1. Zuid - Italië en Sicilië: 26 maart tot 10 april (Paasvakantie)
2. Zuid - Bulgarije: 5 mei tot 16 mei.
3. Centraal - Spanje "Systema Central": midden september (data nog te bepalen).

Info: Jan Van Der Voort, Antoon Wolfsstraat 24/1, 2900 Schoten (03 658 38 79;

jan.vandervoort@tijd.com)

Wil u ons financieel steunen dan kan dat. Giften vanaf 30€ zijn fiscaal aftrekbaar.

Storten kan op rekeningnr 230-0524745-92 met vermelding van
projectnummer 2151 (Hyla fonds)

Of

Op rekeningnr 293-0212075-88 met vermelding van
projectnummer 3140 (fonds SOS Adder)

Werkgroep Hyla

Voorzitter:

Bart Hellemans, Otterdreef 7
2980 Halle Zoersel.
Tel. 03/384.33.56
Gsm : 0473/29.21.63
email: bart.hellemans@skynet.be

Secretaris:

Robert Jooris, Gemoedsveld 3
9230 Wetteren
tel. 09/369.42.28
e-mail
hyla@natuurpunt.be
robert.jooris@natuurpunt.be

Penningmeester:

Jan Van Der Voort, A.Wolfsstraat 24/1,
2900 Schoten
tel. 03/658.38.79
e-mail:
jan.vandervoort@hylawerkgroep.be

Webmaster: Gijs Damen, Dorpsstraat 2/2,
3971 Heppen
Tel. 011 391839
www.hylawerkgroep.be

rekeningnr. HYLA: 748-0162358-83

Provinciaal verantwoordelijken :

- Antwerpen : Jan Van der Voort
- Oost-Vlaanderen : Robert Jooris
e-mail: robert.jooris@skynet.be
- West-Vlaanderen: Stefaan Parreyn,
Kruisekestraat 346, 8940 Wervik
gsm 0477/33.58.64
e-mail: stefaan.parreyn@telenet.be
- Vlaams Brabant : Mark Lehouck,
Rotselaarsesteenweg 99,
3018 Leuven.
Tel.: 016/44.49.36
e-mail: mark.lehouck@pandora.be
- Limburg : Peter Engelen, 1 Meilaan 13
3650 Dilsen-Stokkem
Tel. 089/ 75.66.09
e-mail: peter.engelen@euphonymet.be

Leden van Natuurpunt vzw kunnen zich laten opnemen in het adressenbestand van Hyla.

Wat is Hyla

Hyla is de herpetologische werkgroep van de Natuurpunt Studie vzw. Hyla tracht de belangstelling en daadwerkelijke inzet van een groter publiek te bekomen door het geven van lezingen, het organiseren van herpetologische excursies, het publiceren van brochures en het verspreiden van posters. Verder is Hyla bezig met tal van herpetologische studies o.a. studie van de gladde slang in Kalmthout, poeleninventarisatie in Vlaanderen en de bestudering van het groene kikkercomplex enz. Ook naar bescherming van onze inheemse herpetofauna is Hyla zeer actief. Jaarlijks worden tienduizenden amfibieën veilig de weg overgezet, die de tocht naar hun paaiplaatsen kruist. Met het aanleggen van poelen creëert Hyla zowel in reservaten als in landbouwgebied nieuwe biotopen voor kikkers en salamanders.

